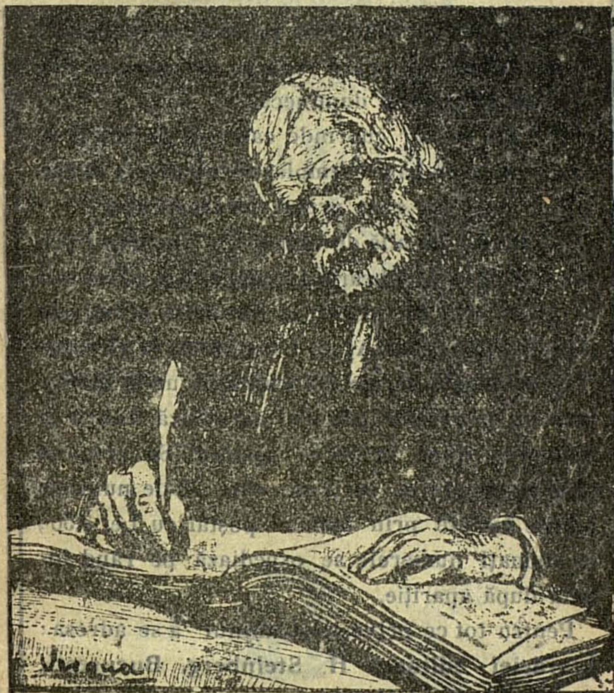
CĂMINUL

BIBLIOTECĂ LITERARĂ ŞTIINŢIFICĂ

V. ALEXANDRI

BARBU LAUTARUL

No 47 | Editura librăriei H. STEINBERG | 3[illegible] bani

www.dacoromanica.ro

„Căminul", bibliotecă de popularizare, literară și științifică, va apare regulat de două ori pe săptămână: Joia și dumineca.

Fiecare număr cuprinde cam 100 pagini și se vinde cu 30 de bani exemplarul; numerele duble, triple, etc., vor avea prețul corespunzător.

„Căminul" se află de vânzare în București și'n întreaga țară la librării, la depozite și chioșcuri de ziare, etc., în Ardeal, la librăriile principale din: Brașov, Sibiu, Arad, Caransebeș și Oravița.

In comunele rurale și localitățile unde biblioteca nu se găsește, editorul expediază franco la domiciliu, după primirea costului. Se primesc și abonamente pe serii de câte 25 de numere, plătite înainte prin mandat poștal cu Lei 7.50; la abonați numerele se expediază pe rând îndată după apariție.

Pentru tot ce privește „Căminul" a se adresa: Librăriei-editoare H. Steinberg, București, Strada Lipscani No. 94.

www.dacoromanica.ro

CĂMINUL
BIBLIOTECĂ
LITERARĂ ŞI ŞTIINŢIFICĂ

V. ALECSANDRI

BARBU LĂUTARUL
HARŢĂ RĂZAŞUL
LA TURNU MĂGURELE

Număr şcolar recomandat de programa analitică la limba română ca lectură pentru elevii clasei a III-a secundare.

PUBLICATE DE

PETRE V. HANEŞ
Profesor la Seminarul Pedagogic Universitar şi la Liceul Mihai Viteazul, fost inspector al învăţământului secundar.

BUCUREŞTI
Editura Librăriei H. STEINBERG
94, Strada Lipscani, 94

www.dacoromanica.ro

Tipografia „PROVIDENȚA“ H. Steinberg.

www.dacoromanica.ro

LĂMURIRI INTRODUCTIVE.

In seria volumelor publicate anume pentru elevele şi elevii noştri, acesta e consacrat teatrului începător al lui Alecsandri, din care se cer bucăţile: Barbu Lăutarul, Harţă Răzaşul *şi* La Turnu Măgurele *(în clasa III-a).*

Prin citirea acestor bucăţi, elevii fac cunoştinţă cu operele dramatice şi cu teatrul: ce e scena, ce sunt personajele, dialogurile dramatice, etc. In prima bucată găsesc un singur personaj şi dialogul lipseşte. In ce-

www.dacoromanica.ro

lelalte apare şi dialogul, iar personajele se înmulţesc.

Pentru mai bună înţelegere a lor, se va insistà asupra lăutarilor şi rolului lor, — mai ales în trecut, — asupra răzăşiei şi asupra răsboiului independenţei.

P. V. H.

www.dacoromanica.ro

BARBU LĂUTARUL

CÂNTECEL COMIC.

(Teatrul reprezintă un salon. La ridicarea cortinei, un taraf de lautari începe a sunà un cantec vechiu din dosul uşii din fund. Barbu Lautarul este îmbrăcat cu anteriu şi giubeà veche: el poartă pe cap o jumatate de işlic[1]) cu fund verde).

UN GLAS dintre culise).

Lipsiţi de aici, balaurilor!

BARBU.

Ian lasă, jupâne vataje! Aşà să trăeşti, că boieru ne-o chemat să-i cântăm de ziua lui!

1. Un fel de potcap cu fundul mare şi rotund.

www.dacoromanica.ro

UN GLAS.

Minciuni! boierului nu-i plac țirliiturile țigăneşti! Hai, cărați-vă!

(Lăutarii se opresc).

BARBU (deschizând uşa cu sfiala).

Dee!.. Da, că eu sunt Barbu Lăutaru cunoscut în toată țara Moldovei... cum o să mă dai afară?.. Mai stăi să grăesc două vorbe cu boieru! (Intră şi-şi scoate işlicul). Iaca!.. Aice-i adunare mare! şi adunare fără Barbu, starostele de lăutari, nu se poate! (Se închină publicului. Aşa-i, boieri d-voastră, că nu vă lasă inima să mă dați pe scări, pe mine Barbu cel bătrân, care am cântat la nunțile şi la mesele părinților d-voastră? (întorcându-se spre uşă). Ei! apoi ce mai dârdâeşte guleratul cel de ciocoiu? (Chiamă doi scripcari şi un lăutar cu naiul). Veniți încoace măi, cei cu scripcele şi cu naiu, iar cei cu trâmbițele să meargă la paharnicul Surdulea!.. (Intră lautarii. — Doamne sfinte şi părinte!., în ce vremi am mai ajuns!.. Inainte mă rugă să merg

www.dacoromanica.ro

pe la caseĺe boiereşti, şi acum mi se mucezeşte cobza sub beniş[1])!... Cine ar zice, văzându-mă, că eu am fost lăutarul Domniĺor!... Hei! hei!... (cânta).

Eu sunt Barbu Lăutarul
Starostele şi cobzarul,
Ce-am cântat pe la domnii
Şi la mândre cununii.
Cobza mea o fost vestită,
Veac întreg o fost cinstita,
De boierii de pe-aici
Bă şi chiar de venetici!

Of, of, of! mĭ-aduc aminte
Of, of, of! că mai înainte
Nici un chef nu se făceà
Fără astă cobză-a mea.
Dar acum, acum, vai mie!
De când lumea i cu nemţie
Nu mai am în lume glas
Şi pe uliţi am rămas!

Aşà, aşà, păcateĺe mele! Vremea vremueşte, bătrânii se duc, obiceiurile se prefac, oamenii se schimbă, cântecele se schi-

1. Haină.

www.dacoromanica.ro

monosesc şi lăutarii mor de foame!.. Hei!.. în vremea boierilor cu işlic şi cu anteriu ca mine, ce de mai veselii! ce banchetuturi! Când se căftănià vreun boier, se duceà bărbier-başa de-l rădeà cu bricele cele de mărgean în cerdacu casei, şi eu mă duceam la el cu tarafu meu de-i ziceam: „Şi la mai mare, vere!..."

El îmi umpleà fesu de galbeni şi eu cântam, după cum se obişnuià pe atunci!

(Cântec vechiu).

Chiu! şi vivat fericit!
Boierul s'o căftanit
Chiu, chiu, chiu, şi ha, ha, ha
Traească Măria sa!

Cât îi şede de frumos
Cu şalvari de meiinos!
Chiu, chiu, chiu, etc,

Cu anteriu de citareà
Şi cu fes de inderneà,[1])
Chiu, chiu, chiu, etc.

---

1. De Edirne (Adrianopol).

www.dacoromanica.ro

Cu şal verde de pambriu
Şi beniş portocaliu,
Chiu, chiu, chiu, etc.

Par'că-i Paşa din Rusciuc.
Când beà cafeà şi ciubuc!
Chiu, chiu, chiu şi ha, ha, ha
Trăească Măria sa!

D'apoi la nunţi!.. Măicuţa mea!.. ce de mai zaifeturi!...

Ţineà nunta câte o săptămână tot în chiote şi'n chicote! In curte oamenii frigeau boi întregi în frigări şi desfundau la poloboace cu vin de Cotnari, în vreme ce arnăuţii trăgeau din pistoale... Iar boierii, sus, beau vutcé cu fesurile şi cu papucii cucoanelor... Dacă erà cucoana îmbrăcată cu rochie vişinie, boieru bea vişinap în dragostea ei; de erà cu rochie galbenă, vutcă pe cursă, limonie; şi apoi din vreme 'n vreme îşi aninà poalele anteriului în brâu, îşi asvârlià papucii, de rămâneau numai în meşi, şi giucau parola sau cordeaua... *Mai pe urmă* au *giucat mazurca* cu Ruşii, valţu cu Nemţii, şi acum cadrilu

www.dacoromanica.ro

cu Franțuzii!... Dumnezeu știe ce-or mai giucà mâne! Cât pentru mine... mă videà Dumnezeu!... boierii se apucau de umpleau un păhar mare cu vin și cu galbenĭ și mi-l puneau la gură... Eu îl dam pe gât în sănătatea miresei și-i cântam:

(Cântec vechiu însoțit de lăutari).

Lado, Lado, nu mai plânge
Că la maică-ta te-oiu duce
Când a face plopul pere
Și rachita vișinele
Și resteul mugurele! etc. etc.

D'apoi încă alta!... Când se întâmplà de se îndrăgià vreun cuconaș de o cuconiță și vrea să-i spue aleanu sufletului, socotiți că-i scrià răvășele franțuzești, ca în ziua de astăzi?... Așà!... Mă puneà pe mine de cântam nopți întregi pe sub ferestrele ei, și în vreme ce cuconașu sta frumos în trăsură de-o parte la colțu zidului, eu chiuiam și oftam în locu lui până mi se uscà gâtița... „Oftează, Barbule!“ strigà cuconașu și eu trăgeam niște ahturi de se stârniau toți cânii mahalalei!... Ian așà:

www.dacoromanica.ro

(Cântec vechiu).

Arde-ar rochiţa pe tine
Cum arde inima 'n mine.
Să te ardă, să te frigă,
Dor de mine să te-ajungă
Ah!..,

Sau istalalt:

Ah! tu dormi, dormire-ai moartă
Şi eu fac venin la poartă!... Ah!

Vorbă să fie! Boieru trăgeà ciubuc în vreméa asta şi sta cu ochii holbaţi la fereastra cuconiţei... Râdeţi, domniavoastră? vă pare deşanţ[1]?... Poate! dar cum erà pe atuncea, bine erà, că lui Barbu îi curgeà şi laptele în pasat şi galbinii în cobză!... Acum nu mai plac cântecele vechi, nu mai sunt de modă, că s'o subţiet lumea!... Am fost silit la bătrâneţe să învăţ cântece nouă, de cele dela fteatru, dela operă, adică de cele opărite... ca aista de pildă:

(Arie din Rigoletto: La donna e mobile).

Lado na mobile
C'al' lui Leventi.
Nene-Acsenţi
Ediş prin ceriu.

1. Strâmb, neadevărat.

www.dacoromanica.ro

Tronc!.se potriveşte ca nuca 'n părete!... Vă întreb, boieri d-voastră, nu erau mai frumoase cântecele noastre cele creştineşti? precum: *Doina*, *Viersu lui Bujor*, *Sub poale de codru verde?*... De! unde se mai pomeneşte de-alde astea prin oraşe! Numai pe la ţară dacă se mai trec!... Acolo numai a rămas să ne câştigăm hrana noi lăutarii!... pe la horele Românilor, unde facem să saie opinca 'n sus!... Iaca de pildă: să zicem că s'o întins o horă cât casa asta de mare. Flăcăii stau înşiraţi de jur împrejur, strângându-se cu fetele de mâni, şi noi lăutarii, prinşi în mijlocul horei, le cântăm, ian aşà:

(Toţi lautarii pornesc cu pas iute de înconjoară salonul sunând în horă. Barbu, urmându-i cu cobza, cantă).

Leleo roşie la obraz
    Leliţo, leliţo fa!
Floricică de pârlaz,
    Leliţo, leliţo fa!
Ce folos că eşti frumoasa
    Leliţo, leliţo fa!
Şi la cap căpăţânoasă,
    Leliţo, leliţo fa!

www.dacoromanica.ro

Eşti dragă flăcăilor,
    Leliţo, leliţo fa!
Ca buhna găinilor,
    Leliţo, leliţo fa!
Strânge-ţi, leleo, buzele,
    Leliţo, leliţo fa!
Că le pişcă muştele.
    Leliţo, leliţo fa!
Strânge-ţi, leleo, buzele,
    Leliţo, leliţo fa!
Că se vad fasolele,
    Leliţo, leliţo fa!

Staţi, măi, c'am obosit!... Sărmane, biete Barbule! ai ajuns cal de poştă împrejurul horii, de unde înainte le ziceai boierilor *vere*... fie!... Incalte mă mângâiu că m'o învrednicit Dumnezeu să înveselesc cu cobza mea o lume întreagă! (Căutând la cobză cu jale). Dragă cobzişoară!... bune zile am petrecut amândoi... multă vreme mi-ai ţinut isonu numai într'o strună!.. (Ofteaza: De-acum ne-o venit şi nouă rându de ducă cu cele multe obiceiuri vechi de ale ţării!.. (Ştergându-şi ochii) Hai, drăguliţa mea, să mulţumim cui se cuvine că ne-am petrecut veacul în această ţară bună şi mănoasă care a desrobit Ţiganii!

www.dacoromanica.ro

Dragi boieri de lumea nouă!
Ziua bună vă zic vouă:
Eu mă duc, mă prăpădesc
Ca un cântec bătrânesc!

Ah! gândiţi c'am fost odata
Glasul lumii desfătate,
Şi 'nchinaţi câte-un pahar
Lui biet Barbu lăutar!

(Barbu cu taraful pleacă sunând un cântec vechiu).

(Cortina cade).

www.dacoromanica.ro